

لزوم تطبیق برنامه درسی دوره کارشناسی پرستاری با تغییرات آموزشی ناشی از پاندمی کووید ۱۹

فاطمه حاجی حسینی^۱

۱- استادیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) امل، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران، ساری، ایران.
ایمیل: f.hajihosseini@mazums.ac.ir

سردبیر محترم

پاندمی ویروس کووید ۱۹ چالش‌های بزرگی را در همه عرصه‌های آموزشی در همه جای جهان و از آن جمله آموزش پرستاری در ایران ایجاد کرده است. در این عصر پرخطر، به روز شدن و ایجاد تغییر سریع در مهارت‌های علمی و عملی پرستاران منطبق با نیازهای دنیای امروز، بسیار بیشتر از گذشته خودنمایی می‌کند. اگر چه دوره‌های آموزشی در اکثر دانشگاه‌های علوم پزشکی جهان کوتاه‌تر و فشرده‌تر شده است و اکثر دانشکده‌های پرستاری در سراسر جهان (۱،۲) و از جمله ایران، دانشجویان پرستاری را به منظور کنترل بیماری و حفظ سلامت، از آموزش بالینی دور کرده‌اند ولی نیاز به پرورش پرستارانی شایسته نه تنها کاهش نیافته، بلکه پررنگ‌تر شده است و وظیفه دانشکده‌های پرستاری حل کردن این تناقض و پر کردن خلایق ایجاد شده است. در این دوره بسیار پر تنش، آمادگی دانشکده‌های پرستاری برای سازگار شدن سریع با تغییرات آموزشی ناشی از پاندمی کووید-۱۹ و الگوبرداری از آن برای اپیدمی‌ها و پاندمی‌های دیگر ضروری است. در این دوره، نظام آموزشی علوم پزشکی باید به جای طی کردن روند کند بازنگری برنامه‌های درسی به سوی چابک‌سازی این مسیر گام بردارد (۳). با توجه به تجربه آموزشی حاصل از گذشت چند ماه از گسترش ویروس کووید ۱۹ از یک طرف و نامشخص بودن زمان اتمام این بحران و همچنین احتمال وقوع پاندمی و یا اپیدمی‌های مشابه و تغییرات ایجاد شده در نیازهای سلامتی مردم، از طرف دیگر، بازنگری و تلفیق آموزه‌های حاصل از پاندمی کووید ۱۹ در برنامه درسی کارشناسی پرستاری اجتناب ناپذیر است. تاکید بر آموزش مبتنی بر شایستگی به جای تمرکز صرف بر محتوای درسی، تغییر ساختار

ترم‌های تحصیلی در دوره‌های کوتاه، تغییر حد نصاب قبولی در دوره بحران، تعیین معیارهای قبولی با واژه‌های توصیفی (۱) و نیاز به توسعه روش‌های یادگیری فعال به صورت آنلاین و همچنین تعیین حداقل ساعات آموزشی مورد نیاز برای گذراندن واحدهای درسی و تعیین ضروری‌ترین محتوای درسی مورد نیاز در مواقع بحران، گذران دوره‌های اینچینی را سهل‌تر می‌نماید. توجه بیشتر به شبیه‌سازها، بیمارناها و واقعیت مجازی در آموزش و ارزشیابی‌های تکوینی به کسب شایستگی بیشتر در موقع بحران کمک شایانی می‌کند. تاکید بیشتر بر موضوعاتی مانند بقا، ابتلا و تشخیص، ایزولاسیون و قرنطینه بر طبق توصیه انجمن دانشکده‌های پرستاری آمریکا (۱) و توجه بیشتر و تلفیق موضوعات زیر در محتوای درسی دوره کارشناسی پرستاری متناسب با واحدهای موجود پیشنهاد میشود: کاربرد احکام اسلامی در مراقبت از بیمارهای عفونی واگیر، توجه به بیمارهای ویروسی مانند کووید ۱۹ به جای توجه صرف به بیمارهای عفونی باکتریال، مسئله خوددرمانی و مقاومت آنتی‌بیوتیکی، مراقبت ویژه و احیا در بیمارهای منتقله از راه تنفسی، اهمیت رژیم‌های غذایی، مراقبت در بخش‌های خاص مانند سوختگی و روان در ایام اپیدمی بیمارهای عفونی، کنترل عفونت در اپیدمی، اهمیت دادن بیشتر به موضوعاتی مانند سلامت روان و تاب‌آوری فردی و اجتماعی همزمان با تغییر سبک زندگی در اپیدمی‌ها، مسئله ایمنی بیمار در اپیدمی‌ها، سواد سلامت و نقش پرستار در آموزش همگانی در بحران‌های اپیدمی، توجه بسیار زیاد به تعیین کننده‌های اجتماعی سلامت و عوامل موثر بر پیروی مردم جامعه از راهنماهای پیشگیری کننده، آموزش در بحران‌ها و حمایت فرد و خانواده در اپیدمی‌ها، حقوق بیمار و توجه به اخلاق در اپیدمی‌ها،

اپیدمی کووید ۱۹ در برنامه درسی آنها به کسب شایستگی جهت ارائه خدمات بهتر در موارد مشابه، کمک شایانی خواهد کرد.

مدیریت بحران در اپیدمی ها. توجه داشته باشیم دانشجویان پرستاری که هم اکنون در حال تحصیل هستند، در اپیدمی های بعدی به کادر درمانی می پیوندند و عجزین کردن آموزه های حاصل از

References

1. Morin KH. Nursing Education After COVID-19: Same or Different? *Journal of Clinical Nursing*. 2020. Editor's comment. <https://doi.org/10.1111/jocn.15322>.
2. Dewart G, Corcoran L, Thirsk L, Petrovic K. Nursing education in a pandemic: Academic challenges in response to COVID-19. *Nurse Educ Today*. 2020; 104471. doi.org/10.1016/j.nedt.2020.104471.
3. Roberts C. How medical education can help in a COVID-19 crisis. *Clinic Teach*, 2020;17(3):241-3. <https://dx.doi.org/10.1111/2Ftct.13183>.